

9.5.2017

Kehitysministerineuvoston kokous 19.5.2017

Arvoisa kehitysministeri Kai Mykkänen,

EU:n kehitysministerit kokoontuvat 19. toukokuuta päättämään EU:n kehityspolitiikan uudistamisesta. EU:n uusi kehityspolitiikkaa koskeva konsensus tulee näyttämään, kuinka vakavasti unioni ja sen jäsenmaat ottavat yhteisen kestäväen kehityksen toimintaohjelman Agenda 2030:n osoittaman uuden universaalien kehityspolitiikan toteuttamisen.

Uuden konsensuksen tulee asettaa yhteinen eurooppalainen visio ja luoda puitteet politiikalle kestäväen kehityksen ja ihmisoikeuksien toteutumiseksi EU:n kumppanimaissa. Johdonmukaisuuden ja yhteneväisyyden varmistaminen konsensuksen ja neuvoston kokouksessa keskusteltavien EU-Afrikka -suhteiden sekä EU:n ja Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maiden välisen kumppanuussopimuksen välillä on siksi erinomaisen tärkeää.

EU:n tulee pitää kiinni **perussopimuksissa määritellyistä kehityspolitiikan päätavoitteistaan: köyhyyden vähentämisestä** (SEUT art. 208) ja **ihmisoikeuksien ja demokratian edistämisestä sekä kestäväen kehityksen tukemisesta kehitysmaissa** (SEU art. 21(2)(d)). Näiden tavoitteiden on oltava ensisijaisia niin konsensuksessa kuin Cotonoun sopimuksen uudistuksessa ja EU-Afrikka -suhteissa.

Neuvoston kokouksen asialistalla on myös lounaskeskustelu YK:n apulaispääsihteeri Amina Mohammedin kanssa Agenda 2030:n toimeenpanosta. Toivomme, että tätä tilaisuutta hyödynnettäisiin EU:n kannustamisessa kokonaisvaltaisen Agenda 2030 -toimeenpanosuunnitelman laatimiseen nopeasti ja Suomen esimerkkiä hyödyntäen.

EU:n kehityspolitiikan uudistaminen ja muuttoliike

Olemme tyytyväisiä, että komissio, jäsenmaat ja parlamentti ovat päättäneet päivittää EU:n kehityspoliittisen konsensuksen **Agenda 2030:n mukaiseksi**. Olemme kuitenkin huolestuneita tavasta, jolla viimeaikaiset EU:n omat sisäiset lyhyen aikavälin intressit ovat vaikuttaneet linjaukseen, jonka tarkoituksena on vaikuttaa pitkäaikaiseen kestäväen kehitykseen.

Jäsenmaat ovat neuvotelleet muun muassa muuttoliikkeen vaikutuksista ja kehityspolitiikan roolista muuttoliikkeen hallinnassa. Ihmisiä ajaa liikkumaan monet tekijät. Liikkeelle saatetaan lähteä niin uusien elinkeinojen, koulutuksen tai perheen perässä kuin konflikteja, väkivaltaa ja ihmisoikeusrikkomuksia pakoon. Kehitysyhteistyön tulee huomioida muuttoliike ja olla sille sensitiivistä, mutta **kehitysyhteistyötä ei tule tehdä muuttoliikkeeseen ja turvallisuuteen liittyvien huolien ja pelkojen ehdoilla**. Tämä on pidettävä mielessä, kun konsensusta lähdetään toimeenpanemaan EU:n kehityspolitiikan eri välineillä kuten muuttoliikettä koskevalla kumppanuuskehityksellä.

Kehityspolitiikka voi tukea muuttoliikkeen hallintaa edistämällä demokraattisten ja vakaiden valtioiden kehittymistä, ihmisoikeuksien toteutumista ja tukemalla ympäristöllisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväen elinkeinojen syntymistä. Eurooppaan kohdistuva muuttoliike ei itsessään kuitenkaan saa toimia kehityspolitiikan motivaattorina ja sen kohdentumisen määrittelijänä, **eikä kehitysyhteistyötä saa ehdollistaa muuttoliikkeen hallinnalle**.

Olemme tyytyväisiä, että uudessa konsensuksessa tunnustetaan **kestävää kehitystä tukevan politiikkajohdonmukaisuuden rooli Agenda 2030:n saavuttamisessa**. Muun muassa EU:n kauppaa-, investointi-, veropolitiikoilla voidaan merkittävästi vaikuttaa kestäväen kehityksen edellytyksiin globaalisti. Olemme

pettyneitä, että uudessa konsensuksessa politiikkajohdonmukaisuus rajautuu vain mahdollisten synergioiden etsimiseen eikä tarvetta epäjohdonmukaisen politiikan aktiiviselle välttämiselle huomioida. **Uusi konsensus ei millään lailla tunnusta, että EU:n politiikoilla saattaa olla myös tahattomia negatiivisia keskinäisvaikutuksia.**

- Köyhyyden vähentämisen ja kestäväen kehityksen tulee säilyä EU:n kehitysyhteistyön varsinaisina tavoitteina.
- EU:n kehityspolitiikkaa ei saa alistaa muuttoliikkeeseen ja turvallisuuteen liittyville huolille eikä sitä pidä ohjata jäsenmaiden muuttoliikepolitiikan rahoitusvälineeksi. EU:n tulee pidättäytyä avun ehdollistamisesta ja noudattaa kansainvälisiä sitoumuksiaan avun tuloksellisuudesta.
- EU:n tulee tunnustaa, että sen politiikoilla voi olla negatiivisia vaikutuksia kestäväen kehitykseen globaalisti ja etsiä keinoja näiden epäjohdonmukaisuuksien tunnistamiseen ja korjaamiseen.

EU:n uudistettu kumppanuus Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren (AKT) maiden kanssa

EU:lla ei mielestämme lähtökohtaisesti tulisi olla erityisiä syitä käsitellä AKT-maita yhtenä ryhmänä, vaan uuden EU:n ja AKT-maiden välisen kumppanuussopimuksen tulee lähteä AKT-ryhmän omasta intressistä järjestäytyä suhteessa Euroopan unioniin. Emme ota kantaa siihen, mikä mahdollinen kumppanuussopimuksen rakenne olisi toivottavin. Pidämme tärkeämpänä periaatteita, joihin kumppanuus nojautuu.

Ensinnäkin, kumppanuussopimuksen tulee olla täysin linjassa Agenda 2030:n, EU:n kehityspoliittisen konsensuksen ja EU:n muiden alueellisten järjestelyiden, kuten yhteisen EU-Afrikka -strategian kanssa. Sopimuksen tulee siten tasapainottaa kestäväen kehityksen kolmea ulottuvuutta, perustua ihmisoikeuksiin, ottaa planeetan kantokyky huomioon sekä tähdätä eriarvoisuuden vähenemiseen maiden sisällä ja niiden välillä. Sen täytyy myös edistää kestävää kehitystä tukevaa politiikkajohdonmukaisuutta eikä se saa luoda päällekkäisiä ja kilpailevia alueellisia rakenteita.

Toiseksi, kumppanuuden tulee rakentua demokraattisen omistajuuden varaan. Tämä edellyttää muun muassa tilivelvollisuuden varmistamista, poliittista dialogia kumppaneiden välillä sekä kansalaisyhteiskunnan osallistumista neuvotteluihin ja toimeenpanon seurantaan. EU:n ja AKT-maiden kansalaisyhteiskunnan toimijoiden osallistumista varten tulisi perustaa olemassa olevia rakenteita hyödyntävä inklusiivinen dialogijärjestely. Kansalaisyhteiskunnan osallistuminen vahvistaa kumppanuuden läpinäkyvyyttä, tilivelvollisuutta, tuloksellisuutta ja omistajuutta.

- Post-Cotonou -kumppanuussopimuksen tulee ensisijaisesti tukea Agenda 2030:n toimeenpanoa molemmissa maaryhmissä, ja sen pitää olla linjassa kehityspoliittisen konsensuksen ja muiden alueellisten sopimusten, kuten yhteisen Afrikka-EU -strategian kanssa.
- Post-Cotonou -kumppanuussopimuksen tulee rakentua demokraattisen omistajuuden varaan ja varmistaa kansalaisyhteiskunnan osallistumismahdollisuudet sopimuksen toimeenpanossa ja seurannassa.

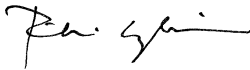
Agenda 2030:n toimeenpano EU:ssa

Neuvoston kokouksessa hyväksyttävä konsensus näyttää, kuinka EU tulee toteuttamaan Agenda 2030:a kehityspolitiikassaan. Agenda 2030:n universaalien luonteen vuoksi EU:n tulee kuitenkin ottaa vastaavia merkittäviä askeleita toimintaohjelman jalkauttamiseksi myös muilla politiikanaloilla. Suomessa kansallista toimeenpanoa varten on laadittu Agenda2030-toimeenpanosuunnitelma, joka esiteltiin valtioneuvoston selontekona eduskunnalle.

EU:n tulee ottaa mallia Suomesta ja laatia Agenda 2030:n toteuttamiseksi **gap-analyysi** ja sen pohjalta **strateginen visio ja suunnitelma**, joka tuo yhteen kestäväen kehityksen kannalta olennaiset politiikanalat ja esittää, kuinka EU täyttää ne aukot, joita nykyiset politiikat eivät kata. Strategian tulee myös tukea EU-jäsenmaiden kansallista toimeenpanoa, seuranta ja arviointia selkiyttämällä työnjakoa unionin ja jäsenmaiden välillä. Agenda 2030:n integroidun luonteen ja sektorien välisten ristikkäisvaikutusten takia on ensiarvoisen tärkeää, että eri politiikanalat tuodaan yhden, EU:n sisäisen ja ulkoisen toiminnan kattavan strategian alle.

Jäsenmaat laativat parhaillaan neuvoston päätelmiä Agenda 2030:een liittyen. Toivomme, että päätelmät antavat toimeenpanoa nyt jarruttavalle komissiolle selkeän ja vahvan viestin toimien kiihdyttämiseksi. Päätelmissä tulee pyytää komissiolta gap-analyysiä, strategista visiota ja suunnitelmaa, kestäväen kehityksen huomioimista EU:n tulevassa rahoituskehityksessä sekä vankkaa, inklusiivista ja osallistavaa seurantajärjestelmää.

Kunnioitavasti,

Rilli Lappalainen
Pääsihteeri
Kehys ry

Kehitysyhteistyöjärjestöjen EU-yhdistys Kehys ry on eurooppalaisten kehitysyhteistyöjärjestöjen kattojärjestön CONCORDin suomalainen toimikunta. Kehys on CONCORDin European Consensus on Development -johtoryhmän jäsen sekä kestäväen kehitystä ja politiikkajohdonmukaisuutta koskevan työn ohjausryhmän rinnakkaispuheenjohtaja.